"ఏ లెటర్ ఫర్ యూ, సుందరీ!" స్పైడ్ రూమ్మేటుకు థాంక్స్ చెప్పి, కవ రందుకొన్నది సుందరి.

'ఎవరు చెప్మా!' అనుకొంటూ కుర్చీలో చేరబడి ఉత్తరాన్ని విప్పింది. కవరునీ, ఉత్తరాన్నీ పరీక్షగా చూసిన సుందరి కళ్లు చిత్రంగా మెరిశాయి! ఒక్క క్షణం ఆలోచించి గబగబా చదవసాగింది.

"కుమారి సుందరి గారికి, ఎవరా ఈ అపరిచిత వ్యక్తి అని ఆశ్చర్యపోకండి. మీ విలువైన కాలంలో కొద్ది నిమిషాలు మాత్రం కేటాయించి, చివరి వరకూ ఈ ఉత్తరాన్ని చదవండి. చదివేక, 'ఇది తప్పు' అని మీరు భావిస్తే క్షమించెయ్యండి. కాకపోతే, నేను అదృష్టవంతుణ్నే అనుకొంటాను. చూడండి, సుందరీ, ఒక్కొక్క సారి ఒక్కో వ్యక్తిని చూసినప్పుడు అనుకోకుండా అభిమానం, అనురాగం పెంపొందుతుంటాయి! ఆ అభిమానాన్నీ, అనురాగాన్నీ అవతలి వ్యక్తికి తెలుపుకొనేందుకు కొంత అవకాశం కావాలి. అటువంటి అవకాశం ఆయా వ్యక్తుల మధ్య పరిచయం మూలంగా ఏర్పడుతూంటుంది. ఆ పరిచయం ఏర్పడాలంటే, ఇరుపక్షాలకూ ఒకేలాంటి అభిరుచులుండటం అవసరం. ఈ అభిరుచులు ఆయా వ్యక్తుల అర్హతలనుబట్టి, అంతస్తులను బట్టి మారుతూంటాయి. ఒకే హోదాలో, ఒకే అంతస్తులో ఉన్న వ్యక్తుల అభిరుచులు ఇంచుమించు ఒకే కోవకు చెంది ఉంటాయి. అందుచేత అటువంటి వ్యక్తుల మధ్య పరిచయం ఏర్పడటం, స్నేహంగామారటం, ఆత్మీయత పెంపొందటం చాలా సులభంగా జరిగిపోతాయి. కాని, ఒక పెద్దింటి వ్యక్తికి, మరో పేదింటి వ్యక్తికి పరిచయ మేర్పడి, ఆ ఇరువురు ప్రాణస్నేహితులుగా మారడం ఎంతో అరుదైన విషయం. పేదవాని కోపం పెదవికి చేటంటారు. అంటే పేదవాని కోపానికి విలువ లేదు. అలాగే అతని స్నేహానికీ, ప్రేమకూ కూడా విలువ ఉండదు. పేదవాడి ఆశలు ఆశలు గానే మిగిలిపోతాయి! కోరికలు కోరికలుగానే ఉండిపోతాయి! మనిషి పేద అయినా, హృదయం మాత్రం ప్రేమ, అనురాగం లాంటి అనుభూతులకు మామూలుగానే స్పందిస్తూంటుంది. అదే మనిషి హృదయం తాలూకు బలహీనత! సామాజిక పరిస్థితులనూ, సంఘంలోని స్థానాన్నీ, వ్యక్తిగత అర్హతలనూ, అంతస్తులనూ మరిచిపోయి వెనుకా ముందూ ఆలోచించకుండా అనుభూతులకు లోనై పోతుంది మానవ హృదయం. ఈ ఉపోద్ఘాతమంతా దేనికో అర్థమవక మీరు చిరాకు పడవచ్చు! క్షమించి, కొంచెం ఓపిగ్గా చదువుతారు కదూ? ఇంత వరకూ ప్రస్తావించిన పెద్దింటివ్యక్తిని గురించీ, పేదింటి వ్యక్తిని గురించీ మీకు తెలియజేస్తాను. అన్ని విధాలా ఉన్నతమైన కుటుంబానికి చెందిన ఒక వ్యక్తిని చూసి, ఒక పేదింటి వ్యక్తి తాలూకు బలహీనమైన హృదయం విపరీతంగా స్పందించింది. ఆ వ్యక్తితో పరిచయ మేర్పరుచు కోవాలనీ, స్నేహాన్ని పెంపొందించుకోవాలనీ పేదింటి వ్యక్తి ఉవ్విళ్లూరుతూ కలలు గన్నాడు. కాని, తన కలలు కలలుగానే మిగిలిపోతవని అతనికి నిశ్చయంగా తెలుసు! అయినా, గొప్పా, బీదాలతో ప్రమేయం లేని హృదయం పెట్టే రంపపుకోతకు తట్టుకోలేక, ఉన్నత కుటుంబానికి చెందిన ఆ వ్యక్తి పరిచయం సంపాదించుకొనే అదృష్టం కలగక, ఆ పేద వ్యక్తి

ప్రేమించే హక్కు అందరికీ ఉంది. ఆ ప్రేమను వ్యక్తం చేసుకొనే హక్కు అందరికీ ఉండదు. అందుకు జీవితంలో ఒక అవకాశం లభించదు. అవకాశం లభించినా ఆస్తి, అంతస్తు, ఇంకా ఎన్నో అడ్డు వస్తాయి. ఆ ప్రేమను వ్యక్తం చేయకుండా ఉండడం కూడా కష్టమే అవుతుంది కొన్ని సందర్భాలలో. మరి మనిషికి మిగిలిన దారి ఏమిటి?

నిలువునా కుంగిపోతున్నాడు. అయితే, సుందరీ! ఆ గొప్పింటి వ్యక్తి ఎవరో తెలుసా? ... ఎవరో కాదు, మీరు! దురదృష్టవంతుడైన రెండో వ్యక్తి ఎవరో తెలుసా? ... నేను! అవును, సుందరీ! మొదటిసారిగా మిమ్మల్ని చూసినప్పుడు మీ పట్ల ఏదో తెలియని అభిమానం, ఆత్మీయత, అనురాగం నాలో ఒక్కసారిగా పెల్లుబికి పోయాయి. ఏ రోజు కారోజే మీకు తెలియజేస్తే బావుండునని అనుకొనేవాణ్ణి. కాని, సంఘంలో పేదవాడుగా నా బలహీనమైన స్థానం గుర్తుకు వచ్చేసరికి నీరసించిపోయేవాణ్ణి. నేను వెలిబుచ్చే అభిమానాన్ని చూసి మీరేకాదు, మీ తోటివారూ, నా తోటి వారూ నవ్వుకోవచ్చు. ప్రతిఫలాన్ని కోరని నా ప్రేమను ఈ అందరూ ఎగతాళి చేయవచ్చు. 'నీ హృదయంలో కూడా ప్రేమానురాగాలున్నాయా?' అని హేళన చేయవచ్చు. అందుచేతనే సుందరిగారూ, మీ ఒక్కరికీ ఈ విషయం తెలియజేయాలని ఇలా వ్రాయ సాహసించేను. అప్పటికీ మీ రీ లేఖను మీ సహచరులకు చూపించి, నన్ను హేళన చేస్తారేమోననే భయంతో నా పేరు గుప్తంగానే ఉంచుకొంటున్నాను. ఇప్పుడే కాదు, ఎప్పుడూ నా పేరు గుప్తంగానే ఉండిపోతుంది. నేను కేవలం మీ శ్రేయోభిలాషిగానే ఉండిపోతాను. ఒకానొక అపరిచిత వ్యక్తి మిమ్మల్ని అభిమానించి, ఆరాధించుకొంటున్నాడనేది మీకు గర్వకారణమే కావచ్చు. అటువంటి గర్వం మీకు నా మూలంగా కలగడం నాకు ఎనలేని సంతృప్తినిస్తుంది. నా ప్రేమకూ, నా ఆరాధనకూ ఆ సంతృప్తి మాత్రం చాలు! మీపట్ల నా ప్రేమను నాలోనే దాచుకొంటాను. హృదయంలో అది భారాన్ని పెంచినపుడు కేవలం మీకు తెలియజేయడం ద్వారా మనసును తేలిక పరుచుకుంటాను. దీని వల్ల మీకు ఎటువంటి కష్టమూ కలగదనే నమ్ముతున్నాను. కష్టమైతే హృదయపూర్వకంగా క్షమించెయ్యమని కోరుకుంటూ...

—మీ, శ్రేయోభిలాషి!"

ఉత్తరాన్ని పట్టుకొని అలానే కూర్చుండి పోయింది. సుందరి. 'ఎవరీ శ్రేయోభిలాషి? తనతోబాటు చదువుతూ, తనకు రోజూ కనబడే వేలాది మందిలో ఇతనిని గుర్తుపట్టడ మెలా? కేవలం తన ప్రేమను మాత్రం వ్యక్తం చేసుకోవడం ద్వారా ఇతను సాధించదలుచుకొన్న దేమిటి? ఆరాధిస్తున్నానని చెప్పుకోవడం మూలంగా కలిగే సంతృప్తి మాత్రం చాలుననుకొనే ఇతని మనస్తత్త్వం చిత్రంగా ఉన్నదే! ఏమో! మళ్లీ ఉత్తరం వ్రాసేటప్పుడు తన పేరు తెలియజేస్తాడేమో!' — శ్రేయోభిలాషి గురించి ఆలోచిస్తూ అలానే ఉండిపోయింది సుందరి.

* * *

పోస్ట్‌మన్ ఇచ్చిన ఎక్స్‌ప్రెస్ కవరుని చూడగానే సుందరి గుండె ఝల్లుమన్నది! 'అవును, శ్రేయోభిలాషి ఉత్తరమే!' ననుకొంటూ రూమ్ లోపల గడియ పెట్టింది. జాగ్రత్తగా కవరు చింపి, చదవసాగింది.

"కుమారి సుందరి గారికి, నేను చేసిన పని మంచిదో కాదోనని ఈ వారం రోజులూ తర్కించుకొని, మంచిది కాక పోయినా చెడ్డది మాత్రం కాదని నిర్ణయించుకొని మళ్లీ ఉత్తరం వ్రాయ సాహసిస్తున్నాను. ఈ ఉత్తరం మీ చేతులకే అందాలనే ఉద్దేశ్యంతోను, ఆదివారం అందితే మీరు తీరుబడిగా చదువుతారనే నమ్మకంతోను ఎక్స్‌ప్రెస్ పోస్ట్‌లో పంపుతున్నాను. అన్యథా భావించరు కదూ?

సుందరిగారూ, నా మొదటి ఉత్తరం చదివాక, 'ఎవరా ఈ శ్రేయోభిలాషి?' అని నవ్వుకున్నారు గదూ? నాకు తెలుసు! ఆమాత్రం ఊహించుకోగలను. ఆ తరవాత మీరు నే నెవరో తెలుసుకొనే ప్రయత్నం కూడా చేసే ఉంటారు. కాని, నన్ను గుర్తుపట్టడం మీకు అసాధ్యం. ఎంతోమంది రోజూ మీకు ఎదురుపడుతూంటారు. కొందరు రెండేసిసార్లు, మూడేసి సార్లు మీ వైపు పరీక్షగా చూస్తుంటారు. అలా రోజూ మిమ్మల్ని చూసే వందలాది మంది అబ్బాయిలలో నే నొకణ్ణి. అయితే నేను బీదవాణ్ణి అని చెప్పేను గదా అని మీకు కనబడిన వ్యక్తులలో మాసిన బట్టలు వేసుకున్న ఎవరినయినా చూసి నేనని పొరబడగలరు, జాగ్రత్త మరి! ఉన్నంతలో నేనూ షోగ్గానే తయారౌతాను. 'తింటానికి మెతుకులు లేకపోయినా మీసాలకు సంపెంగ నూనె' అన్నట్టు, పేదవాళ్ల షోకుల సంగతి మీకు తెలియనిదేముంది? అందుచేత ఎవర్నో చూసి నన్నని పొరబాటు పడకండి మరి! అయితే, రోజూ కనీసం ఒక్కసారైనా మిమ్మల్ని చూసుకొంటుంటాను. మొన్న బుధవారం మీరు కాంటీన్‌లో మీ స్నేహితురాళ్లతో అల్లరి చేస్తున్నప్పుడు, 'సుందరి ఎంత అల్లరి పిల్ల!' అనుకొని నవ్వుకొన్నాను. ఆ రోజు మీరు రోజ్ కలర్ శారీ కట్టుకున్నారు. గులాబీ పువ్వు తలలో జారిపోతున్నట్టుగా ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. రోజ్, రోజ్ కలర్ శారీ మీకు ఎంతో అందాన్నిచ్చినాయి. ఆ డ్రెస్‌లో మిమ్మల్ని చూడడం నా కెంతో ఇష్టం. ఆ మరునాడు లైబ్రరీలో మీ స్నేహితురాలు — పంజాబీ డ్రెస్ అమ్మాయితో — చాలాసేపు హస్కుకొట్టేరు. లైబ్రరీలో 'సైలెన్స్ ప్లీజ్!' అనే బోర్డు చూడలేదా మీరు? ఆ సాయంత్రం హాస్టల్ బస్ మానేసి, సిటీబస్‌లో హాస్టల్‌కి వెళ్లేరు గదూ? బస్‌లో మీతో బాటు వచ్చి, హాస్టల్ జంక్షన్‌లో దిగి మీతో మాట్లాడిన కళ్లజోడబ్బాయి నిజంగా ఎంత అదృష్టవంతుడు! ఏమిటోనండి, సుందరీ, ఒక్కొక్కసారి మీ కెదురుగా వచ్చి మీతో మాట్లాడేయాలనిపించేస్తూంటుంది. కాని, అమ్మో, ఆ అదృష్టానికి అందరూ నోచుకోవద్దూ? బోరు కొట్టేస్తున్నాను కదూ! పోన్లెండి, ఈ సారి కింతే! అన్నట్టు రేపు సెప్టెంబర్ పదిహేడున

నా పుట్టిన రోజు. పార్టీ ఏమీ ఇవ్వలేను లెండి. మీరు మనస్సులోనైనా నాకు శుభాకాంక్షలు చెప్పుకుంటారు గదా అనే దురాశతో ఈ విషయం మీ కొక్కరికే తెలియజేస్తున్నాను. తప్పకుండా శుభాకాంక్షలు చెబుతారు కదూ! మళ్లీ ఆదివారం వరకూ, టాటా! ...

ఇట్లు,

—మీ, శ్రేయోభిలాషి.'

ఉత్తరాన్ని పూర్తిచేసిన సుందరి హృదయమంతా బరువెక్కి పోయింది. అనుకోకుండా కళ్లు చెమర్చాయి. శ్రేయోభిలాషెవరో తెలిస్తే ఎంత బావున్ను! పుట్టిన రోజుకి బ్రహ్మాండమైన బహుమతిని ఇచ్చి ఉండేదాన్ని. 'ఈ ఆ రోజు ఎదురువెళ్లి శుభాకాంక్షలు చెప్పి ఉండేదాన్ని. ఆ అవకాశం కలిపించకుండా తనే దూరం చేసుకుంటున్నాడే శ్రేయోభిలాషి! ... ఇకమీదటైనా ఇతనెవరో గుర్తించి తీరాలి!' ఉత్తరాన్ని

మడిచి డైరీలో దాచుకొన్నది సుందరి.

* * *

"ప్రియమైన సుందరిగారికి'

'ప్రియమైన' అని ప్రారంభించినందుకు మరేం కంగారు పడకండి. దానివల్ల మీ కేవిధమైన ప్రమాదమూ లేదు. అవును కదూ? అతి కష్టంగా మళ్లీ శనివారం వచ్చింది. ఎంతో ఉత్సాహంతో ఉత్తరం ప్రారంభించాను. ఇది మీకు రేపు, అంటే —ఆదివారం—ఎక్స్‌ప్రెస్ పోస్ట్‌లో అందుతుంది. ఓపిగ్గా చదువుతారు గదూ? సరేగాని, మొన్న సెప్టెంబర్ పది హేడున నాకు మీరు మీ మనసులోనే శుభాకాంక్షలు చెప్పుకున్నారు కదూ? ఎలా కనిపెట్టేసేనో చెప్పేయమంటారా? ఆ రోజున మీరు నా కిష్టమైన రోజ్ శారీ కట్టుకొని రోజ్‌ను తలలో తురుముకున్నారు. కాంటీన్ దగ్గిరా, లైబ్రరీ దగ్గిరా, బస్‌స్టాప్‌లోనూ తదేకంగా ఎవరి గురించో మీరు అన్వేషిస్తున్నారు. ఆ రోజున ఎవరైనా తలంటుకొని క్రొత్త బట్టలు వేసుకున్నారేమో కనిపెట్టేద్దామని మీ ప్రయత్నం గామోసు! కాని, సుందరి గారూ, ఆ రోజు నేను రోజూలాగా మామూలుగానే ఉన్నాను. ఆ రోజు నాకెంతో ఇష్టమైన పనిమాత్రం సాధ్యమైనన్ని ఎక్కువసార్లు చేసేను. అదే ఆనాటి స్పెషాలిటీ. అదేం పనో తెలుసా? గుండెల్లోనే గుడి కట్టుకుని నే నారాధించే దేవతను ఎన్నోసార్లు దర్శనం చేసుకున్నాను. ఆ దేవత ఎవరో తెలుసా? ... మీరే! పిచ్చిపిచ్చిగా ఏదేదో వ్రాస్తున్నాను కదూ? నిజమే లెండి, ఈ మధ్యన కవిత్వం కూడా మొదలుపెట్టేను. ఇప్పుడే వ్రాస్తే మీరు చదవరేమోనని భయం. అప్పుడప్పుడు తీరిగ్గా వ్రాస్తుంటాను. ఓపిగ్గా చదువుతారు కదూ? పర్మిషన్ గ్రాంటెడ్డా? ... థాంక్స్!

సుందరిగారూ, ఒకటి అడుగుదామనుకుంటున్నాను. అడగనా? ఏమో, నాకు భయమేస్తుంది. తీరా అడిగితే మీకు కోపం వస్తుందేమో! ఎటువంటి కష్టాన్నైనా సహించగలను గాని, నా మూలంగా మీ మనస్సుకు కష్టం కలిగితే మటుకు ఏమాత్రం భరించలేను. 'నా మూలంగా మీకు బాధ కలిగింది' అని తెలిస్తే ఏదైనా ఇంత మింగి చచ్చిపోతాను. అవును, సుందరీ, మీరంటే నాకు అంత అభిమానం! అంతకుమించిన ప్రేమ! వీటన్నింటినీ మించిన ఆరాధన! పోన్లెండి, మళ్లీ ఆదివారం ఉత్తరంలో ఆ విషయం అడుగుతాను. ఓ. కే.

అన్నట్టు నాకు మీరు మనసులో చెప్పుకొన్న శుభాకాంక్షలకు నా కృతజ్ఞతలు అందుకోండి. అందుకున్నారా? థాంక్యూ. ఇక ఉంటా మరి.

—మీ, శ్రేయోభిలాషి."

సుందరి గుండెలు వేగంగా కొట్టుకున్నాయి. ఏదో వ్యక్తం చేయలేని బాధ! ఏం చేయడానికి వీల్లేకుండా ప్రతిసారీ నిస్సహాయమైన స్థితికి తీసుకువచ్చి వదిలేస్తున్న శ్రేయోభిలాషి మీద తెలియకుండానే అభిమానం, ఆత్మీయతా పుట్టుకొచ్చాయి. 'ఎలా? ఇతనిని చూడడమెలా? అంత సహృదయుంతో రోజు రోజుకూ దగ్గిరై పోతున్న నా శ్రేయోభిలాషిని కళ్ళారా చూడడమెలా? ఎలా? ఎలా? ...' నిస్సహాయంగా తల పట్టుకుని కూర్చుండి పోయింది సుందరి.

* * *

"ప్రియమైన సుందరీ, ఈ సారి నుంచీ మిమ్మల్ని 'నువ్వు' అని సంబోధిస్తాను. ఏమీ అనుకోరు కదూ? భక్తి ప్రపత్తులతో మనం పూజించే దైవాన్ని కూడా 'నువ్వు' అనే అంటుంటాం. అలాగే, అదే భావాలతో హృదయంలో పూజించుకొనే మిమ్మల్ని ఇక మీదట 'నువ్వూ' అనే పిలుస్తాను. ఫర్వాలేదు కదూ? చూడు, సుందరీ, క్రిందటి ఉత్తరంలో నిన్నొకటి అడుగుతానన్నాను కదూ, అడిగేస్తున్నాను. ఏమీ అనుకోకేం? అడిగేయనా? ... ఓ. కే. నీకు వచ్చే అక్టోబర్‌లో వివాహమైపోతుందని విన్నాను. నిజమేనా? మీ ఉడ్—బీ ఐ. ఎ. ఎస్ ఆఫీసరటగా? నిజమేకదూ? చాలా సంతోషం. అది నిజమే అయితే అంతకంటే ఆనందకరమైన విషయం నాకు మరొకటి ఉండబోదు, సుందరీ! నా కిష్టమైన సుందరి పెద్ద ఆఫీసరు భార్య అవుతున్న దంటే, అంతకంటె నాకు కావలసిందేముంది? నేను ఆరాధించుకొనే సుందరి కలెక్టరు భార్యగా ఎన్నో సభల్లో బహుమతులు పంచిపెడుతుంది, ప్రారంభోత్సవాల్లో రిబ్బను కత్తిరిస్తుంది. నా ప్రియాతి ప్రియమైన సుందరి భవిష్యత్తంతా బంగారుమయం! అంతకంటె శ్రేయోభిలాషిగా నా సుందరికోసం నేనేం కోరుకుంటాను? సుందరీ, నీ పెళ్లికి నన్ను గుర్తుంచుకొని ఆహ్వానిస్తావు కదూ? నాకు తెలుసు. నువ్వు నన్ను పిలవాలని మనసులో ఎంతగానో కోరుకుంటావు. నిజంగా పిలిచే దానికంటే, అలా నీ మనసులో నేను రావాలని కోరుకోవడంలోనే నాకెంతో సంతృప్తి లభిస్తుంది.

సరేగాని, నేను వ్రాసిన పిచ్చి కవిత్వంలో కొన్ని లైన్స్ ఇక్కడ వ్రాస్తాను. విసుక్కోకుండా చదువుతావు కదూ?

చర్చ

ఒక దృఢవిశ్వాసాన్ని ఆమోదించనివాడు చర్చకు అనర్హుడు.

—వాల్టై

"కలలో, ఇలలో,
కల్పనలో,
వెన్నెలలో, చీకటిలో —
యథార్థంలో రోజుకి దేవుడిచ్చిన
ఇరవై నాలుగు గంటలకీ —
మన్నాటి తాలూకు మరో గంటకలుపుకొని.
నిన్ను గురించే ఆలోచిస్తూంటూ,
నీ ఆరాధనలోనే గడుపుతుంటూ,
అందుచేతనే,
నా జీవిత చక్ర మెప్పుడూ —
రోజు కో గంట లేటుగా పయనిస్తుంటుంది!"

* * *

"ఏదో ఆశతో, ఊహతో
ఏదో భ్రాంతితో, తపనతో —
చెట్టుప్రక్కన రాటనై,
నీ దారికి కాపలాదారునై,
నీ వైపు చూస్తుంటూ!
నా చూపు నీ కసహ్యమైతే,
నా ఉనికి సహించలేకపోతే,
చెప్పు నేస్తం,
గుండెల్లో మేకు కొట్టుకొని,
చిప్పిల్లిన రక్తబిందువుల్తో —
నీ రూపు హృదయ ఫలకం మీద
చిత్రించుకొని,
గాలిలో, నీటిలో, మట్టిలో —
నిప్పులో, నింగిలో —
పంచ భూతాలలో —
కలిసిపోతాను!
అప్పటికీ,
నా భూతం నిన్ను వెన్నాడుతుందని
కలవరపడకు నేస్తం !
అదంతా మిథ్య! —
అదంతా —
భౌతికంగా నేను మాయమైనా,
నీ మనసులో నామీది ఏహ్యభావాన్ని,
కలకాలం ఉండిపోయేట్లు చేసేందుకు,
కవులు చేసిన అభూత కల్పన!
ఔనని, నా మాట
నమ్ముతావు కదు నేస్తం? !"

ఇదంతా పిచ్చివాడి ప్రేలాపన లాగున్నది కదు, సుందరీ? నువ్వలానే అనుకుంటే అదే నిజం. ఇంతకీ దీని మీద నీ అభిప్రాయం ఏమిటో? ఏదైతేనేంలే, మంచి అయినా, చెడ్డ అయినా నీ అభిప్రాయమే నా అభిప్రాయం. బోరు ఫీలవుతున్నావ్ కదూ? సారీ, ఇక ఉంటా.

—నీ, శ్రేయోభిలాషి."

మనస్సంతా వికలమై పోయింది సుందరికి. నిస్సహాయంగా ఉత్తరం వైపు చూస్తూ 'ఎందుకు, శ్రేయోభిలాషీ, నువ్వెవ్వరివో తెలియజేయకుండా నన్నిలా చిత్రవధ చేస్తావు?' అనుకొంటూ తల కిటికీ కేసి కొట్టుకొన్నది సుందరి.

* * *

"నా ప్రియాతిప్రియమైన సుందరీ, ఈ మధ్య నువ్వెందుకో దిగులుగా ఉంటున్నావు. కొంపదీసి దానికి కారణం నేను కాదు కదా? నేను నీ కొక ప్రాబ్లెంనై కూర్చోలేదు గదా? చెప్పు సుందరీ, నేను నీ కొక ప్రాబ్లెంనైతే, నీ కొక 'హెడేక్' నైతే, 'న్యూసెన్స్' నైతే నవ్వుతూ నీ ప్రాబ్లెం సాల్వ్ చేస్తా. అమృతాంజనం లేకుండానే నీ హెడేక్ మాయం చేస్తా. క్షణాల్లో న్యూసెన్స్ క్లియర్ చేస్తా. ఎలాగని మాత్రం అడగకు, సుందరీ! అదంతా నా చేతిలోపని. నీ చిరునవ్వుకోసం ఏమైనా చేస్తా. నువ్వెప్పుడూ నవ్వుతూనే ఉండాలి సుమా! అన్నట్టు నీ చిరునవ్వుమీద 'మిలియన్ డాలర్ స్మైల్' అని నాలుగు పంక్తులు పిచ్చి కవిత్వం వ్రాసేను. చూడు —

"నీ చిరునవ్వు ఖరీదు
మిలియన్ డాలర్లైతే —
నేను కొనలేను నేస్తం!
నీ చిరునవ్వు ఖరీదు
మిలియన్ బిలియన్ల
రక్త కణాలైతే —
శిరలనూ, ధమనులనూ
పెనవైచి,
గుండెను పిండి,
రక్తాన్ని ప్రోగుజేసి,
ఎరుపు, తెలుపు కణాలను వేరుజేసి,
లెక్కగట్టి,
నీకు జమకట్టి,
నీ చిరునవ్వుకు వెల కడతా!"

'భేష్, బావుంది!' అని మెచ్చుకుంటున్నావ్ కదూ? అదంతా నా మీది అభిమానం మూలంగానేలే! నిజంగా బాగుంటుందేమిటీ పిచ్చివాడి కవిత?

అన్నట్టు, సుందరీ, నువ్వు నిన్నరాత్రి నాతో ఎంతో సేపు మాట్లాడేవు. ఎక్కడో తెలుసా? ఊహాలోకంలో! అదే, కలలో! కలలో 'సుందరి' ఎంతమంచిదనుకొన్నావ్? నీ కంటె కొన్ని వేలరెట్లు మంచిది. నన్నుచూడగానేనవ్వుతూ ఆగిపోయి, 'హలో—' అంటూ నా పేరు పెట్టి ఎంతో తియ్యగా పిలిచింది. ఎన్నో గంటలు ఏమిటేమిటో మాట్లాడింది. 'మళ్లీ రేపు వస్తా'నని ఒట్టు

కూడా వేసింది. ఆ 'రేపు' కోసం ఎదురు తెన్నులు చూడడంతో అసలు నాకు నిద్రే రాలేదు. నిద్ర రాకపోతే కల రాదు. కల రాకపోతే నా సుందరి రాదు. సుందరి రావాలంటే కల రావాలి! కల రావాలంటే నిద్రపోవాలి, నిద్రరావాలి! నిద్రరావాలంటే ఏం చేయాలో తోచక కొట్టుకుంటుంటే, నా మెడికల్ స్నేహితుడు ఓ మంచి ఉపాయం చెప్పేడు. అప్పటి నుంచీ హాయిగా నిద్ర పడుతున్నది. రోజూ కల వస్తున్నది. సుందరి రోజూ కలల్లో కొచ్చి మాట్లాడి వెళ్ళిపోతున్నది. ఆ సుందరి ఎంత మంచిదో నీకేం తెలుసు? నా ఊహా సుందరిని నీకు చూపించాలని మనసు ఉవ్విళ్ళూరుతున్నది. తను ఎలా గుంటుందో, ఎంత మంచిదో చూసే వంటే నువ్వు నిజంగా అసూయ పడతావు! పోనీ, నీ రూమ్‌కి నా సుందరిని పంపమంటావా? అసూయతో, ఈర్ష్యతో ఆమెను అవమానించకూడదు సుమా? ఒట్టేనా? ... నిజంగా నా సుందరిని నీ వద్దకు పంపనా? ... సరే, అయితే ఇప్పుడే నా సుందరి నీ రూమ్‌కి వచ్చేస్తున్నది. ఆశ్చర్యపోకు! వెళ్ళి రిసీవ్ చేసుకో! నువ్వు చిరునవ్వుతో ఆమెను ఆహ్వానించాలి! అప్పుడే తనూ చిరునవ్వు చిందిస్తుంది! నువ్వు అసూయతో ఆమె వైపు కోపంగా చూస్తే, తనూ అంత కంటే చిరాగ్గా నీ వైపు చూస్తుంది. అందుచేత ఆమె విషయంలో అన్ని విధాలా జాగ్రత్త వహించు! సరేనా? అయితే నీ రూమ్ తలుపులు తీసి ఉంచు. నువ్వు తిన్నగా వెళ్ళి నీ గదిలో ముస్తాబై, తిలకం దిద్దుకో! నీ ముందు అద్దంలో అవతలి వైపు కనబడే సుందరే నా సుందరి! ఆమె నాది! నీ కంటె నా సుందరి ఎన్ని వేల రెట్లు అందమైనదో చూసి చెబుతావు కదూ? కనీసం ఊహలో నైనా ఆమెతో జీవించాలని నా ప్రయత్నం. అది తప్పుకాదు కదూ? శెలవా మరి? ...

—నీ, శ్రేయోభిలాషి."

ఉత్తరం చదువుతూనే అనుకోకుండా వెళ్ళి అద్దం ముందు నిలుచున్నది సుందరి. 'అవును, కలలో మనుషులూ, సుందరులూ ఎంతో మంచి వాళ్ళు! వాళ్ళకే అద్దంకులూ ఉండవు. యథార్థంలోనే మనుషులు క్రూరమైన వాళ్ళు! నిజంగా నేను చెడ్డదాన్ని. క్రూరమైన దాన్ని. కళ్ళుండీ నిన్ను చూడలేక పోతున్నాను. మనసుండీ నీతో మాట్లాడలేక పోతున్నాను. నన్నెందు కిలా శిక్షిస్తున్నావు, శ్రేయోభిలాషీ!' — చీర అంచుతో కళ్ళు ఒత్తుకున్నది సుందరి.

"నా ప్రియాతిప్రియ సుందరీ, నిన్నిలా పిలవడం బహుశ నే ఆఖరి సారి కావచ్చు. ఎందుకంటే కారణం నీకు తెలుసు! రేపు అక్టోబర్‌లో నీ వివాహం అయిపోతుందని విన్నాను. ఓ వారం రోజులలో పెళ్ళి నిమిత్తమై మీ ఊరు వెళ్ళిపోతున్నావని కూడా విన్నాను. వివాహ మయ్యేక మీవారు ట్రెయినింగ్‌కు వెళ్ళిపోతారనీ, నువ్వు చదువు పూర్తిచేసేందుకు తిరిగి వస్తావనీ కూడా విన్నాను. సుందరీ, నిన్ను వధువుగా కళ్ళారా చూడాలనీ, నా కంటె వయసులో మాత్రం చిన్న దానివి గనుక అక్షింతలు వేసి, ఆశీర్వదించి, తరవాత గౌరవ భావంతో హృదయపూర్వకంగా నమస్కరించాలనీ ఎంతో కోరికగా ఉన్నది. కాని అంతటి అదృష్టానికి నాలాంటి వాడు నోచుకోడని నాకు తెలుసు. నన్నాహ్వానించాలని నీ మనసు కోరుకోవచ్చు. నిజంగా నే నెవరో తెలిస్తే, తప్పకుండా పిలుస్తావు. కాని, నన్నిలా ఇప్పుడూ, ఎప్పుడూ, ఎల్లప్పుడూ గుప్తంగానే ఉండిపోనీయ్. నే నెప్పుడూ నీ శ్రేయోభిలాషినే! వధువుగా నిన్ను నా ఊహాలోనే చూసుకొని, నీ వివాహం నాడు మనసులోనే నీకు శుభాకాంక్షలు చెప్పుకొని, శ్రీమతిగా నువ్వు తిరిగి వచ్చే శుభదినం కోసం వెయ్యి కళ్లతో ఎదురుచూస్తుంటాను. ఈ లోగా నన్ను —

"గుర్తుంచుకో నేస్తం
గుర్తుంచుకో!
నిన్నారాధించే అభాగ్యునిగా కాకపోయినా,
పూజించే పుష్పంలా కాకపోయినా,
ఎలాగోలాగ,
గుర్తుంచుకో నేస్తం, గుర్తుంచుకో!
భయంతో, భక్తితో,
ప్రేమతో, నమ్రతతో,
ఊహాలో,
నీకు సమర్పించుకొన్న
గులాబిలా కాదు;
దాని ముల్లులానూ కాదు,
దానికి సృష్టినిచ్చిన,
గులాబి అంటు నిల్చొన్న చోట,
ప్రోగైన కోటాను కోట్ల
ఇసుక రేణువుల్లో,
ఒకటిగా—
కనీసం ఊహాలో నైనా,
గుర్తుంచుకో నేస్తం —
గుర్తుంచుకో!
ప్లీజ్, ఫర్గెట్ మీ నాట్! !"

—ఇట్లు, నీ, శ్రేయోభిలాషి.'

బరువుగానిట్టూర్చి, సూట్‌కేస్‌వద్దకు వెళ్ళింది సుందరి. 'వచ్చినా, రాకపోయినా ఈ మొదటి శుభలేఖ నా శ్రేయోభిలాషికి!' అనుకొంటూ శుభలేఖల కట్ట నుండి ఒకటి తీసి—"నా శ్రేయోభిలాషికి, ఫ్రమ్ నీ— సుందరి!" అని వ్రాసి, అద్దం ముందు నిలుచుండి పోయింది సుందరి.

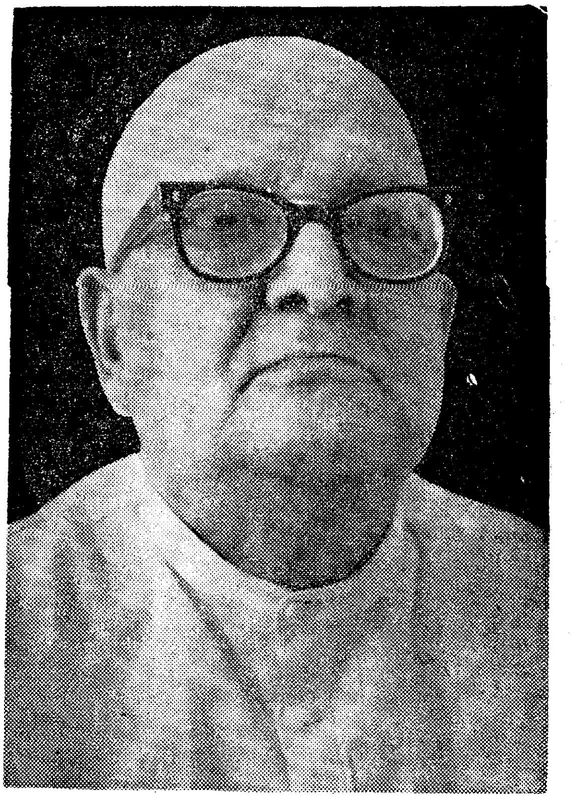

అస్తమించిన ఆంధ్ర పితామహుడు
శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావుగారు

* * *

"పూజ్యురాలైన శ్రీమతి సుందరి గారికి, నిన్న మిమ్మల్ని చూసేసరికి కలో, నిజమో తెలీక కంగారు పడ్డాను. పూర్వపు సుందరికీ, నిన్న నేను చూసిన సుందరి గారికీ ఎంత తేడా! ఇన్నాళ్ళూ రోజూ లాగానే సూర్యు డుదయించే వాడు, రోజూ లాగానే చీకటి పడేది. చంద్రుడు వచ్చేవాడు. సముద్ర కెరటాలు ఆనందంతో ఉప్పొంగి పోయేవి. కాని, ఇన్నాళ్ళూ, రోజూ నాకు కనబడే దేవత దర్శనభాగ్యం మాత్రం కలగలేదు. నిన్న మళ్ళీ నా జీవితంలో ఒక మరపురాని రోజు. ఇన్నాళ్ళు నా దేవతని చూడకుండా ఎలా జీవించి ఉండగలిగేనని మీకు ఆశ్చర్యంగా లేదూ? సుందరిగారూ, నా దేవత మనసులో లేని క్షణం ఒక్కటీ నాకు తారస పడలేదు. ఆమెను ప్రేమించడం మరిచిపోయి, గౌరవించడం నేర్చుకొంటూ ఆమె ఆరాధన లోనే రోజులన్నీ గడిపాను. ఊహాలోనే నా సుందరితో ఇన్నాళ్ళూ జీవించాను. కాని, ఊహాకీ, యథార్థానికీ పొత్తు కుదరక, మానసికంగా చిత్రవధ ననుభవించాను. నా కిక మనసు లేదు. అది ముక్కలు ముక్కలై పోయింది. ప్రతి ముక్కలోనూ నా సుందరి రూపం ప్రతిఫలిస్తున్నది. నా కళ్ళలో నీరు లేదు. అదెప్పుడో ఇంకిపోయింది. ఇప్పుడు ఏడుపొస్తే కన్నీరు కారదు — దాని స్థానంలో రక్తబిందువులు స్రవిస్తాయి! నా ఊహ నన్ను కాల్చి వేస్తున్నది. యథార్థం నన్ను చిత్రహింస చేస్తున్నది. నన్నేం చెయ్య మంటారు, సుందరీ? ఉఫ్, ఇదే ఆలోచనలతో పిచ్చిపిచ్చిగా ఏదో వ్రాసేను— చదివి, నవ్వేయండి సుందరీ —

"పోమ్మను, పోతా!
చచ్చిపొమ్మను, చచ్చిపోతా!
ఈ జన్మలో —
ఈ ఇలలో —
యథార్థంలో —

ప్లీ,

వా,

స్నేహానికి తావులేదు.

అందుకే,

పోతా, చచ్చిపోతా!

అవును, మరో జన్మలో —

ను వ్వభిమానించి,

ప్రేమతో నిమిరి,

స్నేహపు జల్లులో తడిపే,

నీ పెంపుడు కుక్కపిల్లలా,

జన్మించాలని కోరుకుంటూ

అదే ప్రయత్నంలో —

ఆనందంగా — హాయిగా

పోతా, చచ్చిపోతా!

చూడు నేస్తం,

పొరబాటున, క్షణకాలం

నీ కాటుక కళ్లలో పడిన

ధూళికణం మూలంగా

చిప్పిల్లిన నీటిబిందువులో —

ఒక్క కణాన్ని మాత్రం

నా కోసం వెచ్చించి,

నన్ను పొమ్మను నేస్తం,

చచ్చిపొమ్మను!

ప్లీజ్, లెట్ మీ డై."

నిజంగా గాని నన్ను చచ్చిపొమ్మనరు గదా, సుందరీ? ఒక వేళ మీరు కోరినా చావు అంత సులభంగా వస్తుందా ఏమిటి? అందులోనూ పేదవాళ్లకి! అదేమిటో అదృష్టదేవతకీ, మృత్యుదేవతకీ కూడా పేదరికం అంటే చిన్న చూపే! ఇద్దరూ వాళ్ల జోలికే రారు. చూడండి, సుందరీ, నాదొక చిన్న కోరిక. మన్నిస్తారుకదూ! మీకు పెళ్లి కానుకగా ఏదైనా పంపించాలని మనసు ఉవ్విళ్లూరుతున్నది. కనీసం ఇటువంటి కోరికనైనా నేను తీర్చుకో వచ్చుగా! పంపించినపుడు మన్నించి అంగీకరించండేం? నాకు మొన్ననే పూర్ స్టూడెంట్స్ స్కాలర్‌షిప్ వచ్చింది. దానితో మీకు, నాకు అంతస్తు అంటూ లేకపోయినా, మీ అంతస్తుకూ, హోదాకూ తగిన బహుమతిని ఈయ గలిగే తాహతును దేవుడు అనుకోకుండా కల్పించాడు. దయచేసి మన్నించండి. నా ఈ చిత్రమైన పరిచయాన్ని ఓ పీడ కలగా భావించి మరిచిపోండి. నా సంతృప్తి కోసం నేను పిచ్చిగా వ్రాసిన లేఖలన్నిటినీ కాల్చి భస్మంచేసి, నా జ్ఞాపకాల ముద్ర లను మనసులో చెరిపివేయండి. నా మూలంగా మీ హృదయానికి ఏ విధమైన చికాకు కలిగినా క్షమించెయ్యండి. మీ రెప్పుడూ ఆకాశమంత ఆనందంగా, సముద్రమంత సంతోషంగా, చందమా మంత చల్లగా ఉండాలని కోరుకుంటూ...

—మీ, శ్రేయోభిలాషి."

ఉత్తరాన్ని హృదయానికి హత్తుకుని బాధగా కళ్లు మూసుకున్నది సుందరి. 'వద్దు, అటువంటి అఘాయిత్యం ఏమీ చేయబోకు, శ్రేయోభిలాషీ! నువ్వు నిజంగా అటువంటి పనేదైనా చేస్తే జీవితాంతం నేను కుమిలిపోవలసి ఉంటుంది. ఒక్కసారి నువ్వు నాకు కనబడితే నీ మనసు మార్చడంకోసం, నిన్ను మామూలు మనిషిని చేయడం కోసం నా సర్వస్వాన్నీ అర్పిస్తా! ఎంతటి శిక్షనైనా సహిస్తా! భగవాన్, ఒక్కసారి శ్రేయోభిలాషిని నాకు చూపించవూ?' కుర్చీలో కూలిపోయి, కుమిలిపోయింది సుందరి.

* * *

"హృదయాన్ని ప్రమిదగా చేసి,

కంటిపాపలను వత్తులుగా వేసి,

నెత్తుటి నూనెలో,

నిట్టూర్పుల వేడితో,

దీపాలు వెలిగించి,

అనునిత్యమూ, అనుక్షణమూ

నే నారాధించుకొనే దేవతకు —

గౌరవంతో, భక్తితో, ప్రేమతో,

సమర్పించుకొనే — చిన్న కానుక:

—శ్రేయోభిలాషి."

రూమ్ లోపల గడియపెట్టి పోస్ట్‌లో వచ్చిన పేకెట్‌ను విప్పుతుంటే కనబడిన ఎర్ర అక్షరాల కాగితాన్ని చదివి, అక్షరాల వైపు పరీక్షగా చూసింది సుందరి. అవి... రక్తాక్షరాలు! కళ్లు తిరిగినాయి సుందరికి. ప్రపంచం తల్లక్రిందులైనట్లైంది! కెవ్వుమంటూ అచేతనంగా కూలబడి పోయింది సుందరి.

"సుందరీ, సుందరీ!" బయట తలుపులు బాదుతుంటే ఉలిక్కిపడి లేచింది సుందరి. ప్రక్కనే ఉన్న పేకెట్‌ను సూట్‌కేస్‌లో పదిలపరిచి, తలుపులు తీసింది. ఎదురుగా క్లాస్‌మేట్ వసంత!

"అరే, అలాగున్నా వేమిటోయ్, ఇప్పుడే లేచావా ఏమిటి? టైమెంతో తెలుసా? ఒంటి గంట! నడు నడు, ఈ పూట కాలేజీకి సెలవు, అందరం వెళ్లి తిరిగి వచ్చేసేం. మధ్యాహ్నం నుంచి ఎలాగూ క్లాసులు లేవని ఇందిరా వాళ్లూ మాట్నీ ప్రోగ్రామ్ పెట్టేరు. త్వరగా లంచ్ పూర్తిచేసి తయారవు!" — అంటున్న వసంత వైపు ఏమీ అర్థం కానట్టు చూసింది సుందరి.

"అబ్బ, తెమలవోయ్! వెళ్లి భోజనం చేసి రా ముందు!" అంటూ ముందుకు తోసింది వసంత.

"ఇంతకీ ఈ పూట కాలేజీకి సెల వెందుకూ?" అయోమయంగా అడిగింది సుందరి.

"ఆc, ఎవడో కుర్రాడు కాలం మూడి ఆత్మహత్య చేసుకు చచ్చేట్ట! ఏమైతేనేం, మనకి మాట్నీ ఛాన్సు తగిలింది'.

సుందరి గుండెలు ఝల్లుమన్నాయి! "వసంతా, ఎవరతనూ? మన కాలేజీ అబ్బాయేనా? పేరేమిటి? ఎందుకు చచ్చిపోయేడూ? చెప్పు,వసంతా, ప్లీజ్!" భయంతో వణికిపోతూ అడుగుతున్న సుందరి వైపు ఆశ్చర్యంగా చూసింది వసంత.

"ఎవరో పేరు, ఊరు లేని కుర్రాడు! పూర్ స్టూడెంట్ అట! రోజులు గడ వడం కష్టమైగామోసు, ఓ పాతిక నిద్రమాత్రలు మింగి చచ్చిపోయేట్ట! గొడవ వదిలిపోయింది. అత నెవరో చాలా మందికి అసలు తెలీనే తెలియ దుట! ఏం — అదేమిటీ అలా అయిపో తున్నావు? ఊళ్లో పోయినాళ్లందరి కోసం బెంగపెట్టుకుని కూర్చుంటే మనకి రోజులు గడిచినట్టే! ..."

"వసంతా!" గట్టిగా అరిచి, తలుపులు మూసుకొన్నది సుందరి. 'పిచ్చి పిల్ల!' అనుకొంటూ పక్క రూమ్‌లోకి వెళ్లిపోయింది వసంత.

తల బాదుకుంటూ భోరున ఏడ్చింది సుందరి. 'శ్రేయోభిలాషీ! నిజంగా గాని నువ్వేనా ఇలా చచ్చిపోతా? అవును, నువ్వే అయిఉంటావు. నిద్రరావడానికి ఏదో ఉపాయం ఉన్నదని ఆ మధ్య వ్రాసేవు. నిజంగా నువ్వే అయి ఉంటావు. ఎందు కిలా చేసేవు? నేనేం చేసేను? నీ ప్రేమను నీలోనే దాచుకొంటానన్నావు, అయినా నాకుమాత్రం చెప్పుకో గలిగావు కాని, నా స్థితి చూడు. నా బాధను, గుండె ల్లోని రంపపు కోతను ఎవరికి చెప్పు కోను? నీకు చెప్పుకోవాలన్నా వీల్లేకుండా ఇంత క్రూరంగా ఎందుకు శిక్షించావు? శ్రేయోభిలాషీ! చచ్చిపోయిన వ్యక్తి నువ్వు కాకుండా ఉంటే నే నెంతటి అదృష్ట వంతురాల్ని! భగవాన్, చచ్చిపోయిన వ్యక్తి నా ప్రియాతిప్రియమైన శ్రేయోభి లాషి కాడని నా కెలాగైనా తెలియజెయ్. అతని దగ్గిర నుండి మరొక్క ఉత్తరం చేప్పట్టు చెయ్యి, తండ్రీ! ...'

పిచ్చగా జుట్టు పీక్కుంటూ ఏడిచింది సుందరి.

"చీకటి పడింది —

వెన్నెల వచ్చి వెళ్లిపోయింది,

తెల్లవారింది—

సూర్యు డుదయించాడు —

పోస్ట్‌మెన్ వచ్చి వెళ్లిపోయాడు —

మళ్లీ చీకటిపడింది, మళ్లీ తెల్లవారింది,

మళ్లీ పోస్ట్‌మన్ వచ్చాడు,

శ్రేయోభిలాషి ఉత్తరం—మరి రాలేదు!

సుందరి కళ్లనుండి అశ్రువులు

మరి రాలలేదు!" ★

మైసూర్ ! మైసూర్ !!

ఫోటో — వి. వి. రమణారావు

(బెంగుళూరు-25)